

dinbilimleri

Akademik Araştırma Dergisi

ISSN: 1303-9199

MAYIS-AĞUSTOS/ CİLT 12 SAYI 2 / 2012

AKDENİZLİ BİR KEŞİŞ: SÜTUNCU SİMEON

Dursun Ali AYKIT*

Mallarınızı satın, sadaka olarak verin. Kendinize eskimeyen keseler, göklerde tükenmez bir hazine edinin... Sizden kim varını yoğunu gözden çıkarmazsa takipçim olamaz... Biri bana gelip de babasından, annesinden, karısından, çocuklarından, kardeşlerinden hatta kendi canından bile nefret etmezse takipçim olamaz.¹

Özet

Hıristiyanlıkta dini yaşamın birçok şekli bulunmaktadır. Asketizm bunlardan biridir. Bununla birlikte asketizm de çok farklı şekillerde anlaşılmış ve yaşanmıştır. Bir ömür boyu bir sütunun üstünde durmak, asketik bir yaşam için çok ilginç bir metottur. Simeon yaklaşık kırk yıl bir sütunun üzerinde yaşadı. Sütunun üstüne çıkmadan önce bir manastıra katılmış ve orada aşırı mistik bir yaşam denemiştir. Manastırdaki düzeni bozduğu için orayı terk etmek zorunda kalır ve o da bir keşiş gibi yaşamayı tercih eder. Bu makalede Aziz Simeon'un hayatı, faaliyetleri ve mistik bir yaşam biçimi olarak niçin böyle bir yolu seçmiş olabileceği ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sütuncu Simeon, Hıristiyan Asketizmi, Manastır, Gnostisizm, Hıristiyanlık

A Mediterranean Hermit: Simeon the Stylite

Abstract

There is several ways for religious life in Christianity. The asceticism is one of them. Meanwhile, asceticism has been understood and lived in a diverse manner. Throughout the entire life, to stand on the top of a pillar was a very interesting method for an ascetic life. Simeon has lived almost forty years on the top of a pillar. Before ascending a pillar, he had joined a monastery and tried an extreme way of mysticism in there. After disrupting the order in the monastery, he had to

* Yrd. Doç. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Öğretim Üyesi, aykit@yahoo.com.

¹ Luka, 12:33; 14:26, 33.

leave it and therefore, he opted a hermetic life. In this article, it has been dealt with the life of St. Simeon the Stylite, his activities, and why he could choose this type of way as a mystical expression.

Key Words: Simeon the Stylite, Christian Asceticism, Monastery, Gnosticism, Christianity

Giriş

Hıristiyanlık'ta asketizm denilen mistik yaşam tarzının yerleşmesinde önemli birkaç metinden biri olarak kabul edilen yukarıdaki İncil pasajları, birçok farklı asketik metodun çıkışında rol oynar. Zira 'kendi canından bile nefret etmek' gibi bir söylem, pek tabii kişiye, zamana ve mekana göre çok farklı algılanabilir ve tatbik edilmeye çalışılabilir.

Hıristiyanlık tarihi göz önüne alındığında ilk olarak I. Constantine'nin Hıristiyanlığı 'yasal' bir din sayması ve böylece kısmi de olsa devam edegelen 'takibatın' ortadan kalkması, 'ideal Hıristiyan' ile ilgili modelde bir değişikliği de beraberinde getirir. Zira zulmün ortadan kalkmasıyla 'şehitlik' gibi ideal Hıristiyanlık mertebesi, yerini giderek artan sayıda 'asketik yaşama' bırakmaya başlar. Kendilerini 'şehitlerin (martyr)' devamı sayan birçok mistik, aynı zamanda I. Constantine öncesi Hıristiyanlığın hayat normlarını idame ettirdiklerini de ileri sürerler.² Asketik yaşam gibi çok geniş bir anlam içeriğine sahip uygulamayı, sadece Hıristiyanlığın 'yasal' bir din sayılması sonucunda ortaya çıkmış bir model olarak görmek çok fazla indirgemeci bir yaklaşım olur. Zira hemen hemen tüm dini geleneklerde bulunan 'batini' yorum geleneği, mistik yaşama yönelik bir diğer kaynak olarak görülebilir. Ayrıca Hıristiyanlık söz konusu olduğunda özellikle Gnostisizm'in Tanrı-alem ilişkisi, gnosis/bilgi söylemi, maddi ve manevi dünya arasındaki düaleteye dayanarak maddi alemin (veya beden) kötülüğü, demiurg görüşü ve kurtuluş için dünyevi olandan uzaklaşmanın gerekliliği gibi söylemler de göz önüne alınmalıdır.³ Bu bağlamda Hıristiyanlık içinde çok farklı mistik yaşam biçimleriyle karşılaşmak mümkündür. Ömrünü

² S. P. Brock, 'Early Syrian Asceticism', *Numen*, 20.1, 1973, s. 2.

³ Gnostisizm'le ilgili geniş bilgi için bkz.: Kurt Rudolph, *Gnosis: The Nature and History of an Ancient Religion*, (trc. ed. R.Mc.L. Wilson), Edinburgh, 1983; Şinasi Gündüz, 'Gnostik Mitolojide Düşüş Motifi ve Demiurg Düşüncesi', *OMU İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sa. 9, Samsun, 1997; Floramo, Giovanni, *Gnostisizm Tarihi*, (çev. Sema Aygül Baş-Bilal Baş), İstanbul, 2005.

bir sütun üzerinde geçirmeyi tercih eden Sütuncu Simeon da bu tür mistiklerden biridir.

Bu metinde, ilk olarak Aziz Simeon'un hayatı ilk elden kaynaklar çerçevesinde ortaya konulacaktır. Ardından hayatını bir sütunun üzerinde tamamlayan bu kişinin, sütuna çıkma olgusunun arkasında ne tür saiklerin olabileceği bir makale çerçevesinde tartışılacaktır.

Aziz Simeon the Elder/ Yaşlı Aziz Simeon'un Sütuna Çıkmadan Önceki Hayatı

Bir başka sütuncu olan Simeon the Younger (genç)'dan ayırmak için Simeon the Elder (yaşlı) denilen aziz, yaklaşık MS. 380'lerde Hristiyan bir anne-babadan Sisan'da (Kozan/Adana) doğmuştur. Simeon the Elder'in hayatıyla ilgili yazılmış üç tane birincil kaynak bulunmaktadır. Bunlardan biri, Cyrrhus'lu Theodoret'in (ö. 457) Suriyeli keşişleri tanıttığı ve henüz Simeon hayattayken yazılmış *Historia religiosa (A History of the Monks of Syria)*'dir (MS. 444). Onun bu eseri, araştırmacılar tarafından tarihsel bilgileri daha fazla öncelediği kabul edilerek genelde öne çekilir. Azizin ölümünden sonra onun talebelerinden biri olduğu söylenen Antonius'un da *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite* başlıklı kısa bir eseri vardır. Bu ikisinin yanında yazarı belli olmayan Süryanice bir biyografi metni daha bulunmaktadır. Bu eser de *The Life of St. Simeon Stylites* başlığıyla tercüme edilmiştir.⁴ Bu sonuncusu biraz daha detaylı ve bir o kadar da mistik ve mucizevi boyutları ortaya koyma çabasıyla yazılmış bir görünüme sahiptir. Bazı hususlarda ortak bilgiler aktaran Theodoret, Antonius ve yazarı bilinmeyen Süryanice metin, bazen de Simeon ile ilgili farklı yönlerde vurgu yapmaktadırlar.

Theodoret, Simeon'un büyük bir şöhrete ulaştığını ve Perslilerden, Medlerden, Etiyopyalılardan ve Avrasya bölgesinden birçok ziyaretçinin ona geldiğini belirterek eserine başlar. Kendisinin de bizzat şahit olduğu bu anlatacaklarının, gelecek nesiller için 'hakkatten yoksun' birer anlatı olarak görülebileceği endişesini dile getirir. Bu nedenle bazı hakikatlerin, insanın tabiatını aşabileceğini belirtir. Ancak hala dünyada yaşayan birçok dindar insanın olması

⁴ *The Life of St. Simeon Stylites*, (terc. F. Lent), *Journal of the American Oriental Society*, 35, 1915, s. 103-198. Bu eserin değerlendirilmesi için bkz.: S.A. Harvey, 'The Sense of a Stylite: Perspectives on Simeon the Elder', *Vigiliae Christianae*, 42.4, 1988.

hasebiyle bu anlatıyı büyük bir aşk ve güvenle aktarabileceğini söyler.⁵

Simeon, fakir bir ailenin çocuğudur ve çobanlık yapmaktadır. Theodoret, Simeon'dan bizzat duyduğuna göre günün birinde çok fazla kar yağması nedeniyle sürünün ahırda kalması gerekir ve böylece o da ailesi⁶ ile beraber kiliseye gider. Burada rahip, İsa'nın fakir, yas içinde, mütevazı, hakikate susayan insanlara yönelik vaatleri ile ilgili pasajları okuyunca Simeon, orada bulunanlardan birine 'bunların nasıl elde edilebileceğini' sorar. Sorulan kişi de bunun, inziva ve kamil bir felsefe ile olacağını söyler. Böylece 'tanrısal kelamın tohumlarını' elde eden Simeon, şehitlerin reliclerinin (azizden geriye kalan eşyalar) bulunduğu yakındaki bir mekana gider. Burada secdeye kapanır ve insanların koruyucusuna 'kendisini dindarlığın kamil bir yoluna yönlendirmesi' için dua eder. Bir süre bu halde durduktan sonra üzerine tatlı bir uyku hali çöker ve rüyasında gördüklerini kendisi şöyle anlatır:

84 | db

Kendimi rüyamda bir çukur açarken buldum. Tam o anda çukuru daha da derinleştirmem gerektiğini söyleyen bir ses duydum. Onun söylediği gibi çukuru biraz daha derinleştirdim. Biraz dinlenmek istiyordum ki o kişi bana gevşemeyip tekrar kazmamı söyledi. Bunu üçüncü ve dördüncü kez de söyledikten sonra açılan çukurun yeterli olduğunu belirtti. Ardından da bu çukuru, hiçbir çaba göstermeden inşa etmemi söyledi.⁷

Simeon'un talebesi olan Antonius ise bu olayı biraz daha farklı aktarır. Simeon, Pazar günü kiliseye gider ve burada kutsal kitaptan okunan metni dinler. Yanında bulunan yaşlı bir adama ne okunduğunu sorar. Adam, bu metnin 'ruhun nasıl kontrol edileceği ile ilgili olduğunu söyler. Simeon, 'ruhun kontrolü ne demektir?' der. Yaşlı adam 'evlat! Bana niye soruyorsun? Görüyorum ki sen yaşça gençsin ama anlayışta ihtiyar bir kişi gibisin' diye cevap verir. Simeon, 'ey babacığım. Seni sınamıyorum. Fakat okunan şey bana çok garip geldi' şeklinde açıklama yapar. Bunun üzerine yaşlı adam, 'kişinin kendini kontrolü, ruhun kurtuluşudur. Bu, insanı aydınlanmaya ve tanrısal krallığa götürür' deyince Simeon 'ben eğitimsiz biriyim. Bu

⁵ Theodoret of Cyrrhus, *A History of the Monks of Syria*, (terc. R.M. Price), Michigan, 1985, s. 160.

⁶ Süryanice biyografide ailesiyle birlikte değil, kardeşi ile kiliseye gittiği ve ailesinin o zamandan önce vefat ettiği belirtilir. *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 112.

⁷ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 161.

bahsettiğin şeyleri bana öğret' der. Bunun üzerine adam şunları dile getirir:

Ey oğul! Hiç kesintisiz bir şekilde Tanrı için oruç tutan kişi, dualarının hepsine nail olur... Ey oğul! Bu duyduklarını bilmek ve gönlünde bunları tefekkür etmek için aç ve susuz olman gerek. Saldırıya uğraman, taciz ve itham edilmen gerek. İnleyip gözyaşı dökmen gerek. Kaderin seni sağdan sola vurması gerek. Bedenî sağlık ve arzuları terk etmelisin. İnsanlar tarafından hakir görülüp acı çektirilmelisin. Böylece melekler tarafından teselli edileceksin. Şimdi tüm bunları duyduktan sonra umarım lütfekar olan Tanrı iradesine uygun bir şekilde senin iyi bir karar vermeni sağlar.⁸

Antonius, Simeon'un bunları işittikten sonra kiliseden çıkıp ıssız bir yere gittiğini, yere kapandığını, yedi gün hiçbir şey yemeden içmeden ağlayarak Tanrıya dua ettiğini söyler. Yedi gün sonra ayağa kalkıp bir manastıra koşan Simeon, manastırın baş keşişinin ayaklarına kapanır ve 'ey merhametli babamız! Ben sefil ve zavallı bir insanım. Ölmek üzere olan, fakat Tanrıya hizmet etmek isteyen bu ruhu kurtar' der. Keşiş ona 'sen kimsin? İsmi nedir? Nereden geliyorsun?' şeklinde soru yöneltince 'ben Simeon isimli özgür [başboş] bir adamım ve ne olur bana nereden geldiğimi ve ailemin kim olduğunu sorma. Ölmek üzere olan bu ruhu kurtar' diye yalvarır. Keşiş bunları duyunca onu yerden kaldırır ve 'eğer sen Tanrıdan geliyorsan, Tanrı seni her türlü kötülük ve bozuk fiilden koruyacak. Sen herkese hizmet edeceksin ve böylece herkes de seni sevecek' şeklinde cevap verip onu manastıra kabul eder.⁹

Süryanice biyografi ise Simeon'u Tanrı ve onunla ilgili şeylerden bihaber bir kişi olarak tasvir ettikten sonra onun bazen çalıları toplayıp bunu bir tütsü olarak kullanarak sunularda bulunduğunu belirtir. Ardından da kiliseye ilk gittiği zaman duyduğu metinlerden etkilenmesi sebebiyle yine çalıları toplar, fakat bu defa 'ey güzel koku. Göklerde olan Tanrıya doğru git' diyerek kilisede duyduğu göklerdeki Tanrıya sunuda bulunduğunu zikreder. Bu olaydan birkaç gün sonra 'parlak giysili, ıslıl ışıl bir yüze sahip' bir kişi gelir. Bu adamın elinde altından bir asa vardır ve bunu göğe yükselttiğinde görmüş olduğu harikuladeliklerden dolayı Simeon korkar ve yüzü-

⁸ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite* (terc. R. Doran), (*Church and Society in Documents 100-600 AD. İçinde*), (ed. A.L. Hayes), Toronto, 1995, s. 261.

⁹ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 262.

koyun yere kapanır. Adam, onu kaldırıp korkmamasını ve onun isminin yüceceğini söyler. Ardından onu bir dağa doğru götürüp ona yerdeki taşları gösterir. ‘Bunları al ve inşa et’ deyince Simeon ‘bundan önce hiçbir yapı yapmadığı için bu işten habersiz olduğunu söyler. Bunun üzerine adam da ona ‘taşı dik ve ben sana nasıl inşa edeceğimi öğreteceğim’ şeklinde telkinde bulunur. Sonra ona bir taş getirir ve azize şöyle der: ‘Taşlardan birini doğuya, diğerini kuzeye ve diğerini de güneye dik. Ardından da onların üstüne bir diğer taşı koy. Böylece bu iş tamam olacaktır’. Simeon, bunun ne olduğunu sorunca da ‘bu senin ibadet ettiğin, tütsü sunduğun ve kutsal yazılarda işittiğin Tanrıya bir sunaktır’ şeklinde cevap alır.¹⁰ Böylece Simeon’un bulunduğu sütun, Süryanice biyografiye göre Tanrıya adanmış bir sunak olarak ortaya konulur. Burada bir anlamda Aziz’in rüyada gördüğü çukur ve bu çukurun inşasına bir telmih var gibidir.

Aziz Simeon’un Manastır Hayatı

86| db

Ailesi ile ilgili yeterli bilgi olmamasına rağmen çocukluğunda çobanlık¹¹ yapan Simeon’un, resmi bir eğitim almadığı¹² kanaati yaygındır. Onun ana dili, Süryanicedir ve Shimshai/Şimşai adındaki kardeşi hariç diğer aile üyeleri, o henüz hayattayken ölmüştür. Kardeşiyle kendisine kalan mirası, kardeşinin istediği gibi taksim etmesini söyler. Kendi payına düşen hisseyi de fakirlere ve manastırlara dağıtır. Bir süre sonra kardeşinin de keşiş olduğu rivayet edilir. İlk olarak toplumdan ayrı yaşama yolunu seçmiş mistiklerle (anchorite) iki yıl yaşar. Ardından on altı yaşına gelmeden önce bir manastıra (cenobite) intisab eder. Bu onun, daha ilk baştan itibaren çok sıkı bir asketik yaşam tarzına eğiliminin olduğunu gösterir. Katıldığı manastıra önderlik eden Heliodorus isimli keşiş, 65 yıldır hiç dışarı çıkmadan manastırın içinde yaşayan birisidir. Hatta bu nedenle onun domuz, horoz veya bu türden bir havyanın nasıl olduğunu

¹⁰ *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 111-113.

¹¹ Theodoret, onun bu yönünü, Yakup, Yusuf, Musa, Davut ve Mika gibi büyük şahsiyetlere benzetir. (Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 161). Antonius da bu açıdan onu, Davut ile ilişkilendirir. (Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 261. Burada ilgi çekici ayrıntılardan biri de Antonius’un, Davut için peygamber sıfatını kullanmasıdır.

¹² Antonius, Simeon’un hiç eğitim almadığından bahseder. Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 261; G.R.H. Wright, ‘Simeon’s Ancestors or the Skeleton on the Column’, *Australian Journal of Biblical Archaeology*, 1.1, 1968, s. 41; G.R.H. Wright, ‘The Heritage of the Stylites’, *Australian Journal of Biblical Archaeology*, 1.3, 1970, 82.

dahi bilmediği rivayet edilir. Böyle bir keşişin başkanlık yaptığı manastırda herkes birer gün arayla oruç tutarken Simeon, haftanın her gününü oruçlu geçirip sadece Pazar günleri bir tutam bir şeyler yer. Buradaki insanlar bu tür davranışların yanlış olduğunu ona anlatmaya çalışırlar. Fakat Simeon, onları dinlemez. Palmiye ağacından bir ip yapan Simeon, bunu karnına çok sıkı bir şekilde bağlar. Hali hazırda çok sert olan bu ip, bağlı bulunduğu yerde bir yara açar. Onun bu tür uygulamaları diğer keşişleri rahatsız eder.¹³

Simeon'un vücuduna ip bağlamasıyla ilgili olayı Antonius ise biraz daha farklı bir şekilde anlatır. Antonius'a göre Simeon, bir gün manastırdan çıkar ve suyu kurumuş bir kuyunun önünde ip bağlı bir kova bulur. İpi kovadan çözen Simeon, ıssız bir yere gidip bu ipi tüm vücuduna bağlar ve onun üzerine de kıldan yapılmış bir gömlek giyer. Tekrar manastıra geri döndüğünde 'su çekmeye gittim, fakat kovanın ipi yoktu' deyince diğer keşişler, 'sessiz ol, baş keşiş duyar' şeklinde bir tembihte bulunurlar. Kimse onun vücudunda ipin bağlı olduğunu anlayamaz. Böylece o bir veya daha fazla yıl, vücudunda ip bağlı bir şekilde durur. Bu kadar uzun süre vücuduna sarılı olması nedeniyle ip onun vücudunda yara açar. Kötü koktuğu için kimse onun yanında durmaya tahammül edemez. Ancak kimse de onun bu sırrından haberdar değildir. Onun yatağında kurtçuklar oluşmaya başlar, fakat bunun nedenini kimse anlayamaz.¹⁴

Antonius'un ifade ettiğine göre keşişlerden biri, bir gün onu takip eder. Herkes, güneş batıncaya kadar oruç tutarken, onun sadece Pazar günü yemek yediğini ve ona günlük verilen yiyecekleri de fakirlere dağıttığını görür. Hem bunları hem de çok kötü kokup yatağında da kurtçukların olduğunu belirterek baş keşişe durumu haber verir ve 'onun bu haliyle manastırın kurallarını bozduğunu, bu nedenle ya onu geldiği yere göndermesini ya da kendilerinin manastırdan ayrılacağını' söyler. Bunun üzerine baş keşiş, Simeon'u çağırır ve ona 'neden bu tür şeyler yaptığını, niye bu kadar kötü koktuğunu, manastırın kurallarını niye bozduğunu, gerçekten bir insan ise ailesini ve akrabalarını söylemesinin gerektiğini' belirtir. Bunları duyan Simeon, yere kapanır ve ağlamaya başlar. Baş keşiş, üstündeki gömleğin çıkartılmasını emreder. Fakat gömlek vücuduna yapıştığı için keşişler, onu üç gün yağ ile karıştırılmış sıcak su ile

¹³ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 162; *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 117-118.

¹⁴ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 262.

yıklarlar. Sonunda gömleği çıkardıklarında vücudunun her tarafının ipe sarılı olduğunu ve sayılamayacak kadar kurtçuğun bulunduğunu görünce hepsi şaşırıp kalır. Bu sırada Simeon ‘üstatlarım, kardeşlerim beni kendi halime bırakın. Yapmış olduğum şeylerden dolayı bırakın pis bir köpek gibi öleyim. Her türlü adaletsizlik ve aç gözlülük bendedir, ben günah dolu bir okyanusum’ şeklinde haykırır. Keşişler ona ‘henüz on sekiz yaşında bile değilsin. Ne tür bir günah işlemiş olabilirsin?’ diye sorunca, ‘peygamber’ Davut gibi ‘nitekim suç içinde doğdum ben, günah içinde annem bana hamile kaldı’¹⁵ biçiminde bir cevap verir. Eğitimsiz birinden böyle bir cevap alan keşişler, iki doktor çağırıp ipi onun vücudundan çıkartırlar. Ona kırk gün daha yardım ettikten sonra baş keşiş, ‘evladım bak! Şimdi sağlığına kavuştun. İstedığın yere gidebilirsin’ der.¹⁶

Manastırdan Ayrılması ve Bundan Sonraki Süreç

Böylece manastırdan bir süre sonra ayrılan (veya uzaklaştırılan¹⁷) aziz, insanlardan tamamen uzaklaşır. O civarda suyu tükenmiş bir kuyu bulur ve oraya girer.¹⁸ Burada beş gün¹⁹ kalır ve bu süre zarfında ilahiler söyler. Onu uzaklaştırmaktan dolayı üzüntülü olan keşişler, iki kişiyi onu bulması için görevlendirirler. Onlar, dağlarda onu ararken bir çobana rastlarlar ve onu görüp görmediklerini sorduklarında çoban onlara kuyuyu gösterir. Keşişler, kuyunun başına gelip onu çağırırlar ve sonunda onu kuyudan çıkmaya ikna ederler.²⁰

Simeon’un aranılıp manastıra geri getirilmesi ile ilgili olarak talebesi Antonius ise biraz daha farklı bir bilgi verir. Ona göre baş keşiş, Simeon’un ayrılmasından yedi gün sonra bir gece uykusunda şöyle bir rüya görür: ‘Sayılamayacak kadar insan, manastırın etrafını beyaz bir örtüyle sarar. Ellerinde meşaleler vardır ve şöyle derler:

¹⁵ Mezmurlar, 51:5.

¹⁶ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 262-264.

¹⁷ Rosemary Ellen Guiley, *The Encyclopedia of Saints*, New York, 2001, s. 304-305; Theoder Nöldeke, *Sketches From Eastern History*, (terc. J. S. Black), London, 1892, s. 212.

¹⁸ Antonius’un ifadelerine göre kuyunun içi kötü ruhlar, yılan ve akrep gibi varlıklarla dolu olup kimse bu kuyunun civarından geçmeye dahi cesaret edememektedir. Simeon, haç işareti yaparak kuyuya kendisini bırakır. (Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 264).

¹⁹ Yedi gün olduğuna dair de rivayet bulunmaktadır. (Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 264).

²⁰ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 162-163.

Tanrının hizmetçisi olan Simeon'u bize vermezseniz şimdi burayı yakacağız. Ona neden zulmettiniz? O, manastırdan kovulacak ne yaptı? Onun hatası neydi? Sizi yakmadan önce söyleyin. Manastırınıza ne yaptığımızı bilmiyor musunuz? O kıyamet gününde sizden daha büyük bir kişi olarak görüldü'. Korkuyla uyanan baş keşiş, diğerlerini toplayıp rüyasını anlatır ve onu bulmadan kimsenin geri gelmemesini salık verir. Keşişler manastıra dönüp vahşi hayvanların bulunduğu ve kimsenin oraya gitmeye cesaret edemediği yer hariç diğer yerlere baktıklarını, fakat onu bir türlü bulamadıklarını baş keşişe haber verirler. Bunun üzerine baş keşiş 'evlatlarım! Dua edin ve elinize meşaleler alarak oraya da bakın' der. Keşişler, üç saat kuyunun üstünde dua ettikten sonra meşalelerle kuyuya inerler. Onlar inerken sürüngenler kaçışmaya başlar ve Simeon onlara, 'ölmek için kendisini rahat bırakmalarını' söylemelerine rağmen onu zor kullanarak kuyudan çıkartırlar. Onu baş keşişin yanına getirdiklerinde keşiş, onun ayağına eğilir ve kendisinin hocası olmasını talep eder.²¹

Kısa bir süre²² onlarla kaldıktan sonra Telanissos'daki (Tell-Neschin/ Talanis/ Suriye) bir tepenin başında bulunan küçük bir ine girer.²³ İnin girişinin çamurla kapatılmasını istemesi üzerine keşişler, bunun bir intihar olacağını söylerler. O da kendisine biraz yiyecek ve bir şişe su verilmesini ve eğer bedeninin yiyeceğe ihtiyacı olursa da bunlarla beslenebileceğini söyler. Kırk gün geçtikten sonra onun ne halde olduğunu görmek için giden keşişler, yiyecek ve suyun bırakıldığı gibi durduğunu görünce Simeon'u oradan çıkartırlar. Bir süngerle dudaklarını ıslatıp ona su verdikten sonra Simeon ayağa kalkar ve bunun bir mucize olduğu görülür. O bu inde üç yıl yaşar.²⁴ Bu süre zarfında Süryanice biyografiye göre o, birçok kişiyi içinde bulunduğu inin tozu-toprağıyla iyileştirir.²⁵

²¹ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 264. Manastırdan uzaklaştırma işinde Süryanice biyografi, baş keşişin onun hakkında iyi duygular beslediği ve ona dualar edip manastırdaki diğer keşişlerin onu anlayamamasından yakındığı belirtilir. Böylece baş keşiş, iyi ve ileri görüşlü bir kişi olarak aktarılır. *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 121-122.

²² Antonius'a göre üç yıl. Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 265.

²³ Simeon'un, ine girmeden önce Telanissos'da bulunan bir manastırın üst katında onun için inşa edilmiş olan küçük bir odada kaldığı rivayet edilmektedir. *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 123-124.

²⁴ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 163; *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 124.

²⁵ *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 124-128.

Bir süre sonra kendisini zincirle bağladığı bir diğer tepeye geçer. Bu tepenin üzerinde bulunan bir kayaya, zincirin bir ucunu taktırırken diğer ucunu da sağ ayağına bağlatır. Böylece ancak o zincirin müsaade ettiği uzunluk kadar bir çerçevede yaşar. Zincire bağlı bir şekilde uzun bir müddet duran Simeon'un vücudunda izler belirir. Onun bulunduğu bölgeye idareci olarak atanan ve bilge biri olan Meletius isimli bir kişi, tefekkür için zincire gerek olmadığını ve bunun gereksiz olduğunu anlatınca, onun bu tavsiyesine uyararak zincirin kırılmasına müsaade eder. Zincirin onun ayağına bağlı ucu kırıldığında burada bir yaranın oluştuğu ve o yarayı kurtçukların kemirdiği görülür. İşte böylece onun, kurtçukların bedenini kemirmesine izin verdiği görülür.²⁶ Birçok kişinin ziyaret amacıyla geldiği bu tepe, günümüz Halep'inde (Suriye) bulunmakta ve Qal'at Samaan (Simeon'un Tepesi/Kulesi) diye bilinmektedir.

Simeon'un Sütuna Çıkması ve Ona İsnat Edilen Mucizeler

90 | db

Simeon'un şöhreti arttıkça çok uzak yerlerden insanlar onu ziyarete gelirler. Bunlardan kimi felçli ve şifa isterken; kimi de rahip olmayı talep eder. Antonius'a göre İsa'nın yolundan giden Simeon, topalları yürütür, cüzamlıları iyileştirir, dilsizleri konuşturur, felçli olanların yürümesini sağlar ve kronik hastalığı olanlara şifa dağıtır. Bu kimselere de şöyle bir uyarıda bulunur: 'Seni kim iyileştirdi? diye soranları, Simeon deme; zira bunu yapan Tanrıdır. Eğer Simeon dersen, yine aynı hastalığa duçar olursun'.²⁷ Ardından en azından ona müracaat eden kişilerin istekleri yerine gelince onun ne kadar büyük bir kişi olduğuna dair ağızdan ağza söylentiler yayılır. İran, Ermenistan ve İberya gibi yerlerin dışında daha birçok yerde insanlar ondan haberdar olur ve onu ziyarete gelirler. Hatta İtalya'da her dükkanın girişinde onun bibloları bulunur ve böylece kendileri için bunun bir koruma olduğuna inanılır.²⁸

Birçok varsayım öne sürülmesine rağmen tam olarak onun neden böyle bir karar aldığı bilinmemekle beraber Simeon, bir sütu-

²⁶ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 164.; Aviad Kleinberg, *Flesh Made Word: Saints' Stories and the Western Imagination*, (terc. Jane Marie Todd), Cambridge, 2008, s. 165; Sarah Searight, 'St. Simeon Stylites', *History Today*, (Nisan) 1978, s. 243-244; Guiley, *The Encyclopedia of Saints*, s. 305; Brock, 'Early Syrian Asceticism', 13-14; Nöldeke, *Sketches From Eastern History*, s. 210.

²⁷ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 265.

²⁸ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 165; *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 136.

nun (stylos) üzerinde durmaya karar verir. Onun bu kararının arkasında bazı yazarlara göre kalabalıktan kaçmak; kimine göre de Musa ve Elijah'dan ilham alması vardır. Onun neden böyle bir yerde yaşamayı seçtiği hakkında net bir açıklama yoktur. Zira üzerine çıktığı sütunun ilk olarak yaklaşık 1.80 metre yüksekliğinde olduğu düşünülürse²⁹ bunun, insanlardan uzak durmak adına çok da yüksek olmayan bir yer olduğu rahatlıkla söylenebilir. Bu hususta Theodoret, Tanrısal bir ilhamın varlığından söz eder. Tanrının bu tür emirler verebileceğine örnek olarak da İşaya'nın çıplak olarak ve yalın ayak gezmesi³⁰ ve Hoşea'nın zani bir kadınla evlenmesi³¹ gibi durumları zikretmektedir.³² Bu açıdan Theodoret ile benzer yaklaşıma sahip olan Süryanice biyografi, bu ve buna benzer örnekleri zikrettikten sonra 'onun yaşadığı dönemde insanların bir uykuya daldığını ve böylece onların tekrar uyandırılmaya çalışıldığını' belirtir.³³

Sütunun üzerinde oturabileceği kadar genişliğe sahip bir alan olduğu ve üstünün de açık olması nedeniyle hem gece-gündüz sıcaklık farkından hem de kızgın güneşin altında bulunmaktan etkilenmiş olsa gerektir. Aziz'in üzerinde bulunduğu sütun onun emri doğrultusunda yükseltilmiştir. Böylece üç kademeli bir şekilde yukarıya doğru çıkan sütunun bir süre sonra 18 metre yüksekliğe kadar ulaştığı zikredilir. Üç kademeli olmasının arkasında da Hıristiyanlıktaki *teslis* düşüncesine dair bir takım mitolojik ifadeler aktarılmaktadır.³⁴

Aziz, gününün uyku haricindeki zamanlarında ya insanlara vazalarda bulunmakta, onları dinlemekte ve şifa dağıtmakta ya da ibadet ve dua etmektedir. Simeon, sütunun üzerinde iken insanlar ona bir takım yiyecekler getirirler. Lent orucu haricinde (bu süreçte hiçbir şey yemediği aktarılır) günde sadece bir kez bir şeyler yiyen aziz, onlardan gelen yiyecekleri yukarıdan aşağıya doğru sarkıttığı bir sepet aracılığıyla elde eder.³⁵ Theodoret'in anlattığına göre Si-

²⁹ Kleinberg, *Flesh Made Word*, s. 166.

³⁰ İşaya, 20:2.

³¹ Hoşea, 1:2; 3:1.

³² Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 165.

³³ *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 183-185.

³⁴ Nöldeke, *Sketches From Eastern History*, 1892, s. 215. Antonius ve Süryanice biyografisi de üç kademeli bir şekilde sütunun inşa edildiğini ve bu işi onun takipçilerinin yerine getirdiğini belirtir. Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 265; *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 185-186.

³⁵ Searight, 'St. Simeon Stylites', s. 245; Nöldeke, *Sketches From Eastern History*, s. 216.

meon'un, mübarek bir insan olduğuna inanan İsmaililer'den (Araplar kastediliyor) iki kabile gelir ve onun, kendi reislerini kutsamasını isterler. Bu arada her iki kabiledelikler, diğerinin değil de kendi kabileleri için bu talepte bulunup kavga etmeye başlayınca Theodoret, Simeon'un, her iki kabile reisini de kutsayabileceğini söyleyerek kavgayı yatıştırmaya çalıştığını, ancak bir türlü başarılı olamadığını nakleder. Tam bu sırada Simeon, yukarıdan 'köpekler' diye bağırıp onları zoraki susturur. Bu durum, Simeon'un kutsamasının ne kadar önemli olduğuna bir delil olarak ileri sürülür.³⁶

Anlatılan mucizelerden birine göre bir gemi, açık denizlerde ilerlerken büyük bir fırtınaya yakalanır. Tam da bu arada güvertede *kara* bir adam belirir. Gemi batma tehlikesi geçirmektedir ki bu arada Simeon'un bulunduğu sütunun toprağına sahip Diyarbakırlı bir kişi, yanındaki bu topraktan bir kısmıyla gemi direğinin üzerine haç işareti yapar, geri kalanını da geminin güvertesine doğru serper ve hep bir ağızdan Simeon'un ismini haykırırlar. Bir anda Simeon belirir ve güvertedeki kara adamı döverek uzaklaştırır. İşte adam kılığına girmiş olan şeytan uzaklaşırken, azizin kendisine hem kara da hem de denizde zulmettiği yönünde serzenişte bulunur. Ardından deniz sakinleşir. Bu mucizenin de Simeon'un sütunda olduğu bir zaman içinde gerçekleştiği ve böylece onun *tayy-i mekan* gibi bir özelliğinin de bulunduğu ima edilir.³⁷

Theodoret, bizzat şahit olduğu bir mucizeyi ise şöyle anlatır: Bir gün, Arap kabile liderlerinden biri geldi ve yolda giderken saldırıya uğrayan ve felçli hale gelen bir dostu için yardım istedi. Simeon, ondan atalarının dinsizliğini reddetmesini ve Baba-Oğul ve Kutsal Ruh'a inanmasını söyledi. Bu kişi, bunlara inandığını söyleyince Simeon, 'sen ki bunlara inanıyorsun, o halde ayağa kalk' dedi. O ayağa kalkınca da kabile şefini, çadırına kadar sırtında taşımamasını emretti. O da onu sırtına alıp büyük bir şükran içinde oradan ayrıldı. Theodoret onun bu mucizesiyle, İsa'nın mucizesi³⁸ arasında bir benzerlik olduğunu söylemeden de geçemez.³⁹ Simeon, bunların yanında aynı zamanda ileride olabilecek hadiselerle dair de bir takım mucizelerde bulunur ve insanları kıtlık, hastalık gibi durumlara karşı uyandırır. Hatta Simeon, Theodoret'e, kendisine hasım olan biri-

³⁶ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 167.

³⁷ *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 172-173; Nöldeke, *Sketches From Eastern History*, s. 221-222.

³⁸ Matta, 9:6-8. Bu metinde İsa, şilteye yatırılmış bir şekilde kendine getirilen felçliyi, 'kalk! Şilteni topla ve evine git' diyerek iyileştirir.

³⁹ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 168.

nin öleceğini on beş gün öncesinden haber verir. O, bunu bizzat azizden duyup tecrübe etmiştir.⁴⁰

Simeon'un gösterdiği bir başka mucizeye göre kadının biri, bir gece çok susar ve bir ibrikten su içerken küçük bir yılan da yutar. Bu yılan onun rahminde giderek büyür ve kadının yüzü yemyeşil kesmeye başlar. Birçok doktor gelir ve onu iyileştirmeye çalışır, fakat nafiledir. Akrabalarından biri Simeon'un mucizelerinden haberdar olur ve kadını alıp onun yanına doğru giderler. Kadının durumunu ona anlattıktan sonra Simeon onlara, biraz su ve toprak verip bunları kadının ağzına koymalarını söyler. Onlar bunu yapar yapmaz herkesin gözü önünde yılan, kadının rahminden hareket edip yukarı doğru çıkar ve kadın da onu tükürerek bu acıdan kurtulur.⁴¹

Ayakta durmasından dolayı Simeon'un sol ayağında bir yara oluşur. Bu yaradan daimi olarak bir akıntının geldiği söylenir. Hatta Rabaena (Kahramanmaraş iline yakın bir yer adı) bölgesinden bir rahip, onun bulunduğu bölgeye gelip 'yeryüzünde hiçbir insan yemedi ve yatmadan duramaz. Sen bir insan mısın yoksa bedensiz bir varlık mı?' diye sorar. Etraftaki insanlar kızmaya başlayınca onları susturan Simeon, o kişinin bir merdiven aracılığıyla yanına çıkmasına izin verip ellerindeki, ayaklarındaki ve vücudundaki yaraları ona gösterir. Adam buradan inince, görmüş olduğu durumdan dolayı dehşete kapılır.⁴² Simeon'un sol ayağında yara oluştuğu için iki yıl sağ ayağının üzerinde kaldığı rivayet edilir. Bu yaranın, şeytanın, azizi ayartmak için bir hilesi olduğunu düşünen Antonius, burada kurtçukların oluştuğunu, sütundan aşağıya bunlardan düşenlerin bulunduğunu ve alttaki insanların bu kurtçukları toplayıp tekrar Simeon'un yanına götürdüklerini ifade ettikten sonra Simeon'un kurtçuklara 'Tanrının size verdiği şeyden yeyin' diyerek onların, bedenini yemesine müsaade ettiğini belirtir.⁴³ Bunun da ötesinde Arap kabile şeflerinden biri kutsanmak için geldiğinde onun yarasından düşen kurtçuklardan birini alıp gözünün ve kalbinin üstüne koyarak oradan ayrılmaktadır ki aziz, o kurtçuğun pis bir bedenden düşen pis bir kurtçuk olduğunu söyleyip geri getirmesini emreder. Kabile şefi de bunun üzerine bunun kendi günahları için bir bağış olduğunu belirtip elini açar ve o kurtçuğun bir inciye

⁴⁰ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 169.

⁴¹ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 266.

⁴² Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 170-171.

⁴³ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 267.

dönüştüğü görülür.⁴⁴ Azizin göstermiş olduğu mucizelere dair her üç biyografi bir takım anlatımlarda bulunsa da bu hususta Süryaniye yazılmış olan eserin hemen hemen üçte ikisi buna ayrılmıştır. Bu bakımdan yazar da onun gösterdiği mucizeleri ne bir insanın sayabileceği ve ne de buna bir insanın ömrünün kafi gelebileceğini söyler.⁴⁵

Sütunun üzerinde bir ömür geçiren aziz, günün belirli saatlerinde ibadet eder, secdeye kapanır ve gelen insanlara günde iki kez vaazlarda bulunur. Hatta birinde o kadar fazla secdede bulunmuştur ki insanlardan biri bu secdeleri saymaya çalışmış ve ancak 1244'e kadar sayabilmiştir. Onun secde ettiğinde başının ayaklarına kadar değdiği söylenir. Zira çok az yemesi dolayısıyla o kadar zayıftır ki bu onun kolayca eğilmesini sağlamaktadır.⁴⁶ Bu süre zarfında yaptığı önemli işlerden biri de kendisini ziyarete gelen insanlardan edindiği bilgiler ve talepler doğrultusunda imparatorlara mektup yazmasıdır. Zira gelen köylülerin çoğu vergilerden şikayet etmektedir. Bu konuda özellikle imparator II. Theodosius'a mektuplar yazar. Bu mektuplardan birine göre Theodosius'un valilerinden biri olan Asclepiodotus/Asclepiades, eskiden sinagog olup zorla Hıristiyanlar tarafından işgal edilmiş yerlerin, Yahudilere tekrar geri verilmesini söyler. Bunu duyan Hıristiyanlar, Simeon'a müracaat edip imparatora bir mektup yazmasını talep ederler. Azizin mektubu üzerine durumdan haberdar olan imparator, derhal bu emrin geri çekilmesini emrederek valiyi 'Yahudilerin dostu ve Hıristiyanların düşmanı' ilan edip görevden alır.⁴⁷

Kilise tarihinde daha çok Aya Yorgi⁴⁸ ile ilintilendirilen ve ikonlarında onun tarafından bir atın üzerinde öldürülürken gösterilen ejderha figürü önemlidir. Simeon'un da herkesin korkup yaklaştırmaktan sakındığı bir ejderhayı iyileştirmesi ayrıca bir mucize olarak aktarılır. Buna göre gözüne bir odun parçası kaçmış olan bir ejder-

⁴⁴ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 267.

⁴⁵ *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 180.

⁴⁶ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 170.

⁴⁷ Charles C. Torrey, 'The Letters of Simeon the Stylite', *Journal of the American Oriental Society*, 20, 1899, s. 254-255; *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 193-194; Evagrius Scholasticus, *The Ecclesiastical History of Evagrius Scholasticus*, I.13, (terc. M. Whitby), Liverpool, 2000, s. 36; Searight, 'St. Simeon Stylites', s. 245. Bu mektubun otantikliği hususunda Nöldeke'nin bir takım çekinceleri olsa da bunun, azize yönelik nasıl bir bakış açısının olduğunu göstermesi açısından önemli olduğunu belirtir. (Nöldeke, *Sketches From Eastern History*, s. 217-218).

⁴⁸ Aziz Yorgi'nin hayatı ile ilgili tartışmalar için bkz: Giles Morgan, *St. George*, İspanya, 2006.

ha, Simeon'un sütununun bulunduğu yere gelir ve kapının önüne uzanır. İşte tam da bu anda ejderha gözünü açar ve odun parçası gözünden çıkar. Onun burada üç gün kalıp giren çıkan kimseye zarar vermediği ve bu sürenin sonunda sağlıklı bir şekilde tekrar eski yerine gittiği rivayet edilir.⁴⁹ Ejderhanın, Aya Yorginin atının altında mızrağıyla öldürülmesi, en genel anlamda Hıristiyanlığın, paganizmi yendiği şeklinde algılanabilmektedir. Bu açıdan Simeon'la ilgili bu anlatı da böyle bir yoruma açıktır.

Bu tür sıkıntıların yanında imparatora aynı zamanda kendisine kadar haberleri ulaşmış olan 'heretik' gruplarla nasıl mücadele edebileceği yönünde tavsiyelerde de bulunur. Bu hususta Theodoret şöyle söyler: 'O diğer faaliyetlerinin yanında kutsal kiliseleri korumayı da ihmal etmez. Bu hususta paganların dinsizliklerine, Yahudilerin hakaretlerine ve heretiklerin yayılmasına karşı, imparatora mektuplar/talimatlar gönderir, Tanrısal bir gayret yönünde yöneticileri teşvik eder ve bazen de kiliseleri korumaları için onları gayrete getirir'.⁵⁰ Kilise tarihinde önemli konsillerden biri olan Kadıköy Konsili (451) hakkında da burada alınan kararları onayladığı şeklinde bir mektubunun bulunduğu aktarılır.⁵¹ Ancak aynı zamanda bu konsili ve buradaki kararları kabul etmediğini belirten mektupları da bulunmaktadır.⁵² İşte bu konu, monofizit ve diyofizit kiliselerin kendi görüşlerini Simeon'a söyletme yönündeki eğilimlerini okuyabilmek için ilgi çekici bir fenomendir.

Aziz ile ilgili önemli ayrıntılardan biri de mistik tecrübeyi yaşamaya başladıktan sonra hiçbir kadına bakmadığıdır. Hatta bu hususu bir kademe daha ileri götürerek sütuna çıktıktan sonra da hiçbir kadının kendisini görmesine müsaade etmez. Ölümünden sonra sütunun bulunduğu yere yapılan kiliseye dahi kadının girmesine manen engel olduğu ve bu hususta, erkek kılığına girmiş bir kadının, kiliseye girdikten ve ayaklarını haça doğru uzattıktan sonra sırt üstü düşüp oracıkta öldüğü rivayet edilir.⁵³ Kadınlarla ilgili bu tutumdan onun annesi de azade değildir. Zira uzun araştırmalardan (20 yıl) sonra oğlunun nerede bulunduğunu öğrenen annesi, oğlunu görmek için onun yanına gider, fakat buna müsaade edilmez. O

⁴⁹ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 267-268.

⁵⁰ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 171.

⁵¹ Evagrius Scholasticus, *The Ecclesiastical History of Evagrius Scholasticus*, II.10, s. 91-93; Torrey, 'The Letters of Simeon the Stylite', s. 257-258.

⁵² Torrey, 'The Letters of Simeon the Stylite', s. 260-268.

⁵³ Gregory of Tours, *Glory of the Confessors*, (terc.: R. Van Dam), Liverpool, 2004, s. 22.

da bir tepenin üzerine doğru çıkarken, bir anda yere yuvarlanır. Aziz, annesine şöyle bir mesaj gönderir: 'Anne, beni şimdi yalnız bırak. Eğer biz buna layık isek birbirimizi öteki hayatta görürüz'. Annesi bunu duyunca onu görmeyi daha fazla ister. Simeon bunun üzerine başka bir mesaj daha yollayıp dinlenmesini ve yere uzanmasını söyler. O da hemen yere yatar. Kapı görevlileri onu kaldırmak için geldiklerinde onun ruhunu teslim ettiğini görürler. Bu haberi duyan Simeon, onun içeri getirilip cenaze töreninin yapılmasını ve sütunun önüne gömülmesini talep eder. Bu arada da gözyaşları içinde Tanrıya annesini yanına kabul etmesi için dua eder.⁵⁴ Burada dikkat çeken husus, azizin şöhreti İtalya dahil çok uzak ülkelere kadar ulaşmasına rağmen nasıl olur da annesi ancak yirmi yıllık bir araştırmadan sonra onun nerede olduğunu öğrenebilir?

Aziz'in Ölümü ve Defnedilmesi

Yaklaşık kırk⁵⁵ yıla yakın sütunun üzerinde duran ve hayatını burada sürdüren Simeon, 460'lı yıllarda sütunun üzerinde vefat eder. Onun vefatı, oraya gelen ziyaretçilerden birinin sütuna tırmanmasıyla anlaşılır. Bu hususta talebesi Antonius, sütunun üzerine kendisinin çıktığını belirtip daha ayrıntılı bilgiler verir. Onun aktardıklarına göre olay şöyle gerçekleşir:

Cuma günü adeti olduğu üzere kendisini tamamen ibadete adanmıştı. Fakat Cumartesi ve Pazar günleri, başını kaldırıp adeti olduğu üzere önünde diz çökmüş olan insanları kutsardı. Ancak bu sefer başını kaldırmadı. Bu durumu gördüğümde yıkarı çıktım ve yüzünün güneş gibi parladığını gördüm. [Yanına çıktığımda] adeti olduğu üzere benimle konuşurdu, fakat bana hiçbir şey söylemedi. Kendi kendime onun 'öldüğünü' söyledim, ancak emin değildim. Ona yaklaşmaktan çekiniyordum ama cesaretimi toplayarak 'ey efendim! Neden ibadetini sonlandırıp benimle konuşmuyorsun? Tam üç gündür dünya [kadar insan] senin kutsamanı bekliyor' dedim. Bir saat bekledikten sonra ona 'ey efendim! Bana cevap vermedin' dedim. Elimi uzatıp sakalına dokunduğumda, bedeni çok yumuşaktı ve anladım ki o ölmüştü. Yüzümü ellerimin arasına alıp hıçkırıklarla ağladım. Eğildim, onun ağızını, gözlerini ve sakalını öptüm. Gömleğini kal-

⁵⁴ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 265-266.

⁵⁵ Antonius'un belirttiğine göre 47 yıl. Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 269.

dırıp ayaklarını öptüm. Ellerini kaldırıp gözlerimin üzerine koydum. Bedeni ve gömleği, insanın içine huzur veren hoş kokulu bir parfüm gibi kokuyordu. Mübarek bedenlerinin yanında itinalı bir şekilde yarım saat böyle kaldım. Tam esnada onun bedeni ve sütun sallandı ve 'Âmen, Âmen, Âmen' diyen bir ses duydum. Korkarak şöyle dedim: Ey efendim! Beni kutsa ve güzel istirahat-gahında beni hatırla.⁵⁶

Bu olaydan sonra aşağıya indiğini belirten Antonius, herhangi bir kargaşa olmaması için azizin öldüğünü söylemez. Sadece güvenilir bir kişi aracılığıyla Antakya Piskoposu Martyrius ve başkomutan Ardabur'a bu durumu haber verir. Ertesi gün Martyrius, altı tane piskoposla; Ardabur da insanların, azizin reliclerini elde etmek için infiale kapılmalarını engellemek amacıyla altı yüz askerle birlikte yola koyulurlar. Sütunun etrafı çevrildikten sonra üç piskopos, yukarı çıkar, onun elbisesini öper ve üç mezmur okurken, kurşundan yapılmış bir tabut getirilir. Piskoposlar azizin cesedini hazırladıktan sonra kaldırma yardımıyla o aşağıya indirilir. Böylece insanlar, onun öldüğünü anlarlar. Binlerce insan etrafta toplanır ve kadın erkek herkes büyük bir hüznle ağlamaya başlar. Onu aşağıya indirdikten sonra mermer bir zeminin üzerine koyarlar. Hali hazırda dört gün önce ölmüş olmasına rağmen cesedini görenler, onun henüz vefat ettiğini sanırlar. Tüm piskoposlar onu öperler. Onun yüzü nur gibi ışık saçarken, sakalı da kar gibidir. Antakya piskoposu onun sakalından bir teli, relic olarak almak isteyince buna yeltendiğinde bir anda eli kurur. Tüm piskoposlar dua eder ve şöyle derler: 'Senin uzuvlarından veya elbiselerinden hiçbir şey eksilmeyecektir ve senin mübarek bedeninden kimse hiçbir şey alamayacaktır'. Onlar gözyaşı içinde ağlarken, piskoposun eli tekrar eski haline gelir. Ardından da ilahiler ve mezmurlar aracılığıyla onu tabuta yerleştirirler.⁵⁷

Azizin ölümüyle ilgili Süryanice biyografi, Antonius'tan farklı bir anlatıma sahiptir. Bu biyografiye göre aziz, insanları ve talebelerini kutsadıktan sonra onlara birbirlerini sevmelerini söyler. Ardından ellerini göğe kaldırıp onları Tanrıya emanet eder. Sonrasında göğe doğru bakar ve sağ elini üç kez göğsüne doğru vurup yere doğru eğilir. Tam bu sırada başını talebelerinden birinin omzuna yaslar. Onun öldüğünü anlayan talebelerinden biri, elleriyle onun

⁵⁶ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 269-270.

⁵⁷ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 270.

gözlerini kapatır. İnsanların onu yağmalaması endişesiyle talebeleri onu sütunun üzerinde bir tabuta koyarlar. Bugün insanlar için bir taraftan üzüntü; öte yandan da sevinç günü olur. Zira böyle bir azizin ölümüne üzülmekle birlikte, sonunda Tanrıya ulaşması nedeniyle bir sevinç de meydana gelir.⁵⁸

Antonius, azizin ölümünden 11 gün önce korkunç giysili ve iki insan boyunda bir adamın, azizle o gün üç kez görüştüğünü ve sonunda da onu öptüğünü söyler. Antonius, bu olayla ilgili biriyle konuşmak istediğini ancak her şey olup bitinceye kadar bu durumla ilgili bir şey söylemekten alı konulduğunu ileri sürer.⁵⁹

Azizin bedeni kefenlendikten sonra 25 Eylül'de Antakya'ya getirilir. Buradaki büyük Constantine Kilisesi'ne başkomutan Arda-bur'un emriyle otuz gün sonra gömülür. Her ne kadar İmparator Leo (ö. 474), onun cesedini İstanbul'a nakletmek isterse de Antakyalılar bu isteğe 'şehirlere duvarının olmadığı ve onun bedeninin şehirlerini koruyacağı' gerekçesiyle karşı çıkarlar. Bunun üzerine imparator, azizin cesedinin orada kalmasına müsaade eder.⁶⁰ Kilise tarihçilerinden Evagrius (ö. VI. yy.), onun bedenini gördüğünü, saçlarının çürümemiş olduğunu, her ne kadar alnındaki deri kırışmış olsa da bunun tam olarak durduğunu, bazı fanatiklerin söküp aldıkları hariç dişlerinin sağlam bir şekilde bulunduğunu aktarır. Bu bölgeyi benimsemiş olan insanlar, sütunun olduğu yere bir kilise inşa ettirirler. Yine Evagrius'un anlattıklarına göre azizi anma toplantıları yapıldığında gökte ışıltı parlayan bir yıldız bulunmaktadır.⁶¹

Simeon'un ardından 'sütuncular/ Stylites' ismiyle bilinen bir grup oluşur. Bunlar da tıpkı Simeon gibi bir sütuna çıkıp hayatlarını burada idame ettirirler. En azından daha sonraki araştırmalara kaynaklık etmesi yönüyle bu kişileri şöyle sıralayabiliriz: Sütuncu/ Stylite Daniel (ö. 493), Simeon the Younger (ö. 592), Abraham (ö.

⁵⁸ *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 190-191.

⁵⁹ Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 270-271.

⁶⁰ *The Life of St. Simeon Stylites*, s. 197. Onun reliclerinin daha sonraki zamanlarda İstanbul'a nakledildiği de ifade edilmektedir. Bkz.: Lukas Amadeus Schacner, 'The Archaeology Of The Stylite', *Religious Diversity in Late Antiquity*, (Brill), 2010, s. 358.

⁶¹ Evagrius Scholasticus, *The Ecclesiastical History of Evagrius Scholasticus*, I.13, s. 38, I.14, 40; Searight, 'St. Simeon Stylites', s. 247; Guiley, *The Encyclopedia of Saints*, s. 305; Nöldeke, *Sketches From Eastern History*, s. 222-223; Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite*, s. 271.

6 yy), Marun (ö. 6 yy.), Alypius (ö. 620), Symeon of the Olives (ö. 8.yy), Timothy (ö. 830), Luke (ö. 979) ve Lazarus (ö. 1054).⁶²

Simeon'un Sütuna Çıkmasıyla İlgili Teoriler

Kilisede duyduğu bir vaaz ile manastır hayatına meyleden azizin hikayesi bir ömür üzerinde durduğu sütunda son bulur. Her ne kadar biyografilerde azizin, sütuna çıkması ilahi bir yönlendirmenin sonucu olarak gösterilmeye çalışılsa da bu hususta farklı yorumlar yapılabilir. Bu açıdan en temel sorumuz, 'Simeon, neden böyle bir asketik metodu seçmiş olabilir?' şeklinde dile getirilebilir. Şimdi bu husustaki yorumlara göz atılabilir.

I. Çevre Kültürlerin Etkisi:

Grek tarihçilerden biri olan Samsat'lı Lucian (MS. II. yy.), Suriye'deki Tanrılarla ilgili inanışlar hakkında bilgi verirken Simeon'un çıkmış olduğu sütuna yaklaşık 100 km. uzaklıkta bulunan Hierapolis'le ilgili şu bilgileri verir:

Tapınağın girişinde iki sütun vardır ve yılda iki kez bir adam onun tepesine tırmanır. Bu sütunun tepesinde yedi gün kalır. Bunun sebebi olarak şunlar söylenmiştir: Sütunun tepesine tırmanmış adam tanrılarla konuşur ve tüm Suriye'nin refahı için dua eder. Böylece tanrılar da kendilerine yaklaşmış olan [yükseklik olarak] bu kişinin dualarını duyar...⁶³

Bu açıdan Simeon'un bir sütuna çıkması ile bu kült arasında doğrudan bir bağlantı en azından onun yaşadığı dönemler için pek muhtemel görünmemektedir. Zira MS. I ve II. yy.'da Hierapolis'te böyle bir kültten bahsedilmez. Ancak Simeon'un böylesi bir uygulamadan haberdar olması da ihtimal dahilindedir. Nitekim kilise tarihçisi Evagrius, Simeon'un bu tutumunu açıklarken onu Hierapolis'teki uygulamaya ve oraya çıkan kişiye dair yaklaşıma yakın bir şekilde ortaya koyar. Bu bağlamda o, her ne kadar bedene sahip olsa da göksel güçleri taklit eden, yer ile gök arasında olup Tanrı ile konuşan ve insanlar için de Tanrıdan taleplerde bulunan kişi olarak betimlenir.⁶⁴ Hierapolis'teki kült ile onun uygulaması arasındaki en

⁶² Schacner, 'The Archaeology Of The Stylite', s. 332.

⁶³ Lucian, *The Syrian Goddess*, (terc. H. A. Strong), London, 1913, s. 68. Lucian'ın belirttiği bu paganik unsur ile Simeon arasındaki bağlantının ne derecede kurulabileceği hakkındaki geniş tartışma için bkz.: David T. M. Frankfurter, 'Stylites and Phallobates: Pillar Religions in Late Antique Syria', *Vigiliae Christianae*, 44, 1990, s. 168-198.

⁶⁴ Evagrius Scholasticus, *The Ecclesiastical History of Evagrius Scholasticus*, I.13, s. 34.

temel fark ise, birincisinde yedi günlük bir süre ile sınırlı bir kalış var iken Simeon, çıkmış olduğu sütundan hiç inmemiştir.⁶⁵

II. Hıristiyanlıktaki Haça Gerilme Teolojisi:

Özellikle Suriye bölgesindeki Hıristiyanlar arasında yaygın olan ikonografik figürlerden biri, 'hayat ağacı' düşüncesidir. Simeon'un resmedildiği bazı ikonlarda, sütunun üzerinde bir hayat ağacı da bulunmaktadır. Bazı yorumcular, bu ayrıntıyı da dikkate alarak onun sütun üzerinde bulunmasını hayat ağacı figürüyle birleştirip nasıl 'Adem ve Havva, ağaçla ilgili yasağa itaatsizlik etmiş ve böylece insanlığın cennetten kovulmasına neden olmuşlar ise İsa'da ağaç üzerinde (haç) Tanrıya itaat ederek bu asli günahı ortadan kaldırmıştır' teolojisini okumaya çalışırlar.⁶⁶ Böylece Simeon'un, bu durumu bir nevi İsa'nın kendini insanlık için feda etmesi gibi yorumlanmaktadır. Bu tutumun, bir anlamda Simeon'un davranışını 'Hıristiyan bir teoloji' çerçevesinde açıklama gayreti olduğu açıktır. Ancak böyle bir yoruma gidebilmek için en azından azizin biyografisini yazan kişilerin eserlerinde buna dair bir ipucunun olması gerekirdi. Bu açıdan eldeki veriler, böyle bir yoruma çok da olanak vermemektedir.

III. Kutsal Güçle Olan Bağlantıyı Gösterme:

Greko-Romen Suriye ve Arabistan'ında bir tepenin üzerine koni şeklindeki bir taş veya taş sütunu dikmek, hem bir politik istikrarı hem de kutsal güçle olan bağlantıyı gösteren birer sembol olarak uygulanmış. Bu açıdan Simeon'un böyle bir sütun üzerine çıkması, bir anlamda kutsal güçle olan bu türden bir ilişkiye ima olarak da düşünülmüştür.⁶⁷ Bu yönüyle Mircea Eliade'nin *axis mundi* ve kutsal mekan ile ilgili açıklamaları göz önünde bulundurulmalıdır. Zira Eliade, birçok gelenekte a) diğer yerlerden farklı bir mekanın bulunduğu, b) buradan kozmik bir bölgeye geçişin mümkün olduğu, c) gök ile iletişimin, *axis mundi* olarak ifade edilebilecek sütun, direk, dağ ve ağaç gibi şeylerle ilişkilendirildiği ve d) dünyanın geri kalanının da bunun etrafında şekillendiği⁶⁸ biçimindeki düşüncelerin yaygınlığından bahseder. Bu açıdan Simeon'un sütun-

⁶⁵ Nöldeke, *Sketches From Eastern History*, s. 214.

⁶⁶ Charles M. Stang, 'Digging Holes and Building Pillars: Simeon Stylites and the 'Geometry of Ascetic Practice'', *Harvard Theological Review*, 103.4, (Ekim) 2010, s. 451-452.

⁶⁷ Stang, 'Digging Holes and Building Pillars', s. 454.

⁶⁸ Mircea Eliade, *The Sacred and the Profane*, (terc.: W.R. Trask), (Harvest Book), New York, tsz., s. 31-42.

nunun bulunduğu yer, diğer yerlerden farklı, kozmik bölge biçiminde düşünülen göğe daha yakın, axis mundi olarak bir sütun ve diğer ülkelerden birçok insanın ona aktığı kutsal bir mekan şeklinde düşünülmüş olabilir.

IV. Bir Misyon Metodu:

Sütunun üzerine çıkma, bir misyon metodu da olabilir. Zira bu yolla herkes ondan haberdar olmuş ve Hıristiyanlığın ne olduğu ve onun aracılığıyla ne tür mucizeler gösterebileceği yönünde ilginin artması sağlanmış olabilir. Nitekim bu hususta Theodoret, Arapların, Ermenilerin ve daha birçok uzak bölgeden insanların, bu ilginç kişiliği görmek için geldiklerinden bahseder. Hatta bazı İsmaililerin (yani Arapların), atalarının taptıkları putları kırıp Hıristiyan olduklarını söyler.⁶⁹ Bu tarzda alışılmadık bir metot, aynı zamanda onun ve dininin anlaşılmasına yönelik bir araştırmayı da peşinden getirmiş olabilir.

V. Hıristiyanlığa Gnostik Etki:

Bilindiği üzere Gnostisizm, müstakil bir din olmaktan daha çok birçok Ortadoğu dini geleneğinde görülen meta bir söylem şeklinde düşünülmektedir.⁷⁰ Bu açıdan bu söylemin en bariz hususlarından biri, dünyevi olandan uzaklaşmak ve bir anlamda bedeni aşağılamaktır. Her ne kadar kendisi açıkça zikretmese de irfani bir bilgiye (gnosis) ulaşmış olan Simeon, kurtuluşu bir sütuna çıkıp bedeni aşağılamakta görmüş olabilir.

VI. Semitik Kültürdeki Taş/ Sütunla İlgili Bakış Açısı

Taş, ağaç ve buna benzer bir takım olgular, ayrıca antik dünyada önemli bir yere sahiptir. Tanrılar adına sütun dikilmiş ve tapınakların önünde sütunlar veya kutsal ağaçlar bulundurulmuştur. Kutsal taş veya sütuna ibadet etmenin Semitik kültürde de bulunduğu ileri sürülmektedir.⁷¹ Bu yönüyle Yakup'un, gördüğü rüya ilgi çekici bir takım ayrıntıları da içinde barındırmaktadır. Tekvin'deki anlatıma göre olay şöyle gerçekleşir:

Harran'a doğru yola çıkan Yakup, bir yerde durup geceler. Oradaki taşlardan birini başının altına yastık olarak koyar. Rüyasında, yeryüzüne bir merdiven dikildiğini, başının göklere eriştiğini, Tanrının meleklerinin merdivenden çıkıp indiklerini ve Tanrının

⁶⁹ Theodoret, *A History of the Monks of Syria*, s. 166.

⁷⁰ Şinasi Gündüz, 'Gnostik Antropoloji', *Ekev Akademi Dergisi*, sa. 14, 2003, s. 2.

⁷¹ Antik dünyadaki sütun ve kutsal ağaç ile ilgili geniş bilgi için bkz.: A.J. Evans, *The Mycenaean Tree and Pillar Cult*, New York, 1901.

ona bir takım vaatlerde bulunduğunu görür. Uyanınca 'Rab burada ama ben farkına varamadım' diye düşünür. Korkar ve 'ne ürkütücü bir yer; bu, Tanrının evinden başka bir yer olamaz. Burası göklerin kapısı' der. Ertesi sabah erkenden kalkıp başının altına koyduğu taşı anıt olarak diker, üzerine zeytinyağı döker. Oraya Beytel (Tanrının evi) adını verir. Ardından da 'sütun olarak diktiğim bu taş, Tanrının evi olacak' der.⁷² Bu metinde Yakup'un başının altına koyduğu taşı, gördüğü rüya nedeniyle anıt olarak dikmesi ve son olarak da taş ile Tanrının evi olma gibi bir düşünceyi birleştirmesi ilgi çekicidir. Ayrıca taşın üzerine yağ dökülmesi de taşta ibadet/perestiş ile ilgili ritüelin bir parçasıdır.⁷³

Değerlendirme

Bu makalenin girişinde Luka'dan yapılan alıntıdaki en hassas terimlerden biri *kendinden dahi nefret* etmek gibi bir düşüncedir. Dolayısıyla bu metnin anlaşılması her ne kadar metnin içinde bulunduğu teolojik sistemle yakından ilgili olsa da kişiye, zamana ve mekana göre çok farklılık arzedeabilmektedir. Bu açıdan Hıristiyanlığın değişik dönemlerinde bu metnin algılanması da çeşitlilik göstermektedir. Simeon'a da ilk olarak bu gözle bakmak yerinde olacaktır. Özellikle Hıristiyanlığın 'meşru' bir din haline gelmesinden sonraki 'ideal Hıristiyan' konusundaki dönüşüm (şehitlikten- keşişliğe), bu tür mistik eğilimlerin kökeninde etkin olarak görülebilir.

Aziz Simeon'un hayatıyla ilgili yazılmış biyografilerin üçü, ilk olarak onun eğitimsizliğine ve kilisede duyduğu vaazdan etkilenmesine vurgu yaptıktan sonra katıldığı manastırın kurallarına (aşırı asketik yaşamıyla) uymaması nedeniyle buradan uzaklaştırılmasıyla başlar. Ardından onun ilk olarak bir ine veya kuyuya girmesine değindikten sonra nasıl kademeli bir şekilde yükselen sütun üzerinde kalmayı tercih ettiği aktarılır. Bu yönüyle Simeon, her ne kadar bir sütunun üzerine çıkmasıyla bilinse de aslında onun hayatını anlatan biyografiler, ilk olarak onun yer altına girmesine de dikkatleri çekerler. Bu açıdan önce yerin altına girmiş ve ardından da bir sütun ile 'yerin üstüne' çıkmış bir kişilikle karşı karşıyayız.

Simeon'un yaşadığı dönem ve mistik çağdaşları göz önüne alındığında aslında onun bir sütunun üzerinde ömrünü geçirmesi, mistisizmin çok da abartılı bir durumu gibi görülmez. Zira bu dönemlerde tıpkı hayvanlar gibi tabiatla 'yayılarak' hayatını sürdüren-

⁷² Tekvin, 28:10-22.

⁷³ Evans, *The Mycenaean Tree and Pillar Cult*, s. 34.

ler olduğu gibi İncil metinlerini okurken çok güzel bir manzaradan etkilenerek bir anlığına bu manzaraya dalması nedeniyle ceza olarak bir ömür boyu boynunu zincirle beline bağlayıp sürekli öne eğilmiş bir şekilde hayatını idame ettirmiş olanlar (Teleda'lı Eusebius gibi) da bulunmaktadır.

Azizin, bir sütuna çıkararak asketik eğilimini göstermesi tabii ki çok ilgi çekicidir. Ancak kanaatimizce böyle bir metodun seçilmesinde hem Eliade'nin yukarıda belirtilen *axis mundi* düşüncesinin, hem Hıristiyanlığa Gnostisizmin tesirinin hem de onun yaşadığı yere yakın bir merkezdeki tapınakta paganik bir adet olan sütuna çıkma fenomeninin etkili olduğu söylenebilir. Zira her ne kadar onun yaşadığı dönemde bu kültür yok olduğu düşünülse bile bölge halkının kültürel kodlarında ve mitolojik belleğinde bu tür uygulamanın ne anlama geldiği biliniyor olsa gerektir.

Kaynakça

- A.J. Evans, *The Mycenaean Tree and Pillar Cult*, New York, 1901.
- Antonius, *The Life and Daily Mode of Living of the Blessed Simeon the Stylite* (terc. R. Doran), (*Church and Society in Documents 100-600 AD*. İçinde), (ed. A.L. Hayes), Toronto, 1995.
- Aviad Kleinberg, *Flesh Made Word: Saints' Stories and the Western Imagination*, (terc. Jane Marie Todd), Cambridge, 2008.
- Charles C. Torrey, 'The Letters of Simeon the Stylite', *Journal of the American Oriental Society*, 20, 1899.
- Charles M. Stang, 'Digging Holes and Building Pillars: Simeon Stylites and the 'Geometry of Ascetic Practice'', *Harvard Theological Review*, 103.4, (Ekim) 2010.
- David T. M. Frankfurter, 'Stylites and Phallobates: Pillar Religions in Late Antique Syria', *Vigiliae Christianae*, 44, 1990.
- Evagrius Scholasticus, *The Ecclesiastical History of Evagrius Scholasticus*, I.13, (terc. M. Whitby), Liverpool, 2000.
- G.R.H. Wright, 'Simeon's Ancestors or the Skeleton on the Column', *Australian Journal of Biblical Archaeology*, 1.1, 1968
- G.R.H. Wright, 'The Heritage of the Stylites', *Australian Journal of Biblical Archaeology*, 1.3, 1970.
- Giles Morgan, *St. George*, İspanya, 2006.
- Giovanni Floramo, *Gnostisizm Tarihi*, (çev. Sema Aygül Baş-Bilal Baş), İstanbul, 2005.
- Gregory of Tours, *Glory of the Confessors*, (terc.: R. Van Dam), Liverpool, 2004.
- Kurt Rudolph, *Gnosis: The Nature and History of an Ancient Religion*, (trc. ed. R.Mc.L. Wilson), Edinburgh, 1983
- Lucian, *The Syrian Goddess*, (terc. H. A. Strong), London, 1913.
- Lukas Amadeus Schacner, 'The Archaeology Of The Stylite', *Religious Diversity in Late Antiquity*, (Brill), 2010.
- Mircea Eliade, *The Sacred and the Profane*, (terc.: W.R. Trask), (Harvest Book), New York, tsz.
- Rosemary Ellen Guiley, *The Encyclopedia of Saints*, New York, 2001
- S. P. Brock, 'Early Syrian Asceticism', *Numen*, 20.1, 1973.
- S.A. Harvey, 'The Sense of a Stylite: Perspectives on Simeon the Elder', *Vigiliae Christianae*, 42.4, 1988.

- Sarah Searight, 'St. Simeon Stylites', *History Today*, (Nisan) 1978.
Şinasi Gündüz, 'Gnostik Antropoloji', *Ekev Akademi Dergisi*, sa. 14, 2003.
_____, 'Gnostik Mitolojide Düşüş Motifi ve Demiurg Düşüncesi', *OMU İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sa. 9, Samsun, 1997.
The Life of St. Simeon Stylites, (terc. F. Lent), *Journal of the American Oriental Society*, 35, 1915.
Theoder Nöldeke, *Sketches From Eastern History*, (terc. J. S. Black), London, 1892.
Theodoret of Cyrrhus, *A History of the Monks of Syria*, (terc. R.M. Price), Michigan, 1985.

104 | db

Aziz Simeon'un resmedildiği 6.yy ait bir pano. Sütunun etrafına dolanmış olan yılan, şeytanı sembolize etmektedir. Kaynak: Sarah Searight, 'St. Simeon Stylites', *History Today*, (Nisan) 1978, s. 242

